

Світлій пам'яті професора Віктора Андрійовича Туманова (16.12.1936–01.08.2022)

1 серпня 2022 року пішов з життя Віктор Андрійович Туманов – доктор медичних наук, професор, почесний ректор Київського медичного університету, завідувач кафедри фармакології, клінічної фармакології, патологічної фізіології Київського медичного університету, академік Академії наук вищої школи України.

В. А. Туманов закінчив військово-медичне училище й 3 роки працював військовим фельдшером. У 1966 році з відзнакою закінчив Київський медичний інститут імені О. О. Богомольця за спеціальністю «Педіатрія».

Наукову діяльність розпочав ще студентом під керівництвом професора І. М. Мілька, а після закінчення медінституту – продовжив під керівництвом академіка О. І. Черкеса.

В. А. Туманов у 1966–1973 роках працював на кафедрі фармакології на посаді асистента та доцента, у 1973–1992 роках був заступником начальника управління навчальних закладів, згодом – начальником управління кадрів навчальних закладів і соціального розвитку МОЗ України. Захистив докторську дисертацію в 1990 році. Із 1992 року – професор кафедри Національного медичного університету імені О. О. Богомольця, з 1993 року – завідувач кафедри фармакології медінституту Української асоціації народної медицини. У 1996–2012 роках Віктор Андрійович працював на посаді ректора, із 2012 року – почесного ректора та завідувача кафедри фармакології, клінічної фармакології, патологічної фізіології Київського медичного університету.

Коло наукових інтересів В. А. Туманова – пошук і вивчення засобів лікування серцево-судинних захворювань і наукове обґрунтування застосування в медичній практиці ефективних засобів народної та нетрадиційної медицини.

Віктор Андрійович автор і співавтор близько 400 наукових праць, 18 монографій, підручників і навчальних посібників, зокрема, підручників «Фармакологія» (1982 р., 2001 р., 2009 р., 2011 р., 2013 р., 2016 р., 2017 р.), монографій «Ангіопротектори» (1982 р.), «Справочник по клинической фармакологии» (1986 р.), «Экспериментальная и клиническая фармакология» (1995 р.), «Неонатология» (2004 р.), «Фармакология сердечно-судинных заболеваний у детей» (2006 р.), «Основи фармакогнозії і фітотерапії» (2015 р.), «Современная Энциклопедия народной нетрадиционной медицины» (2016 р.) та ін. Він є співавтором

трьох винаходів: протиатеросклеротичних засобів «Уфебат» і «Хлотират», актопротектора «Яктон».

В. А. Туманов протягом багатьох років працював головою консультативно-експертної комісії Державного експертного центру МОЗ України, експертом ВООЗ з фітопрепаратів. Одночасно з науково-педагогічною діяльністю він брав активну участь у громадській роботі: був членом Міжуніверситетського центру наукових досліджень та співпраці східної та південно-східної Європи, членом Дорадчого бюро американського біографічного інституту, членом Української Ради миру, першим «Послом миру» в Україні від Міжнародної федерації миру, членом редакційних колегій низки наукових журналів, учасником ліквідації аварії на ЧАЕС у 1986 році, членом Асоціації фармакологів України.

Професор В. А. Туманов нагороджений орденом «Знак Пошани» (1981 р.). За розробку та створення нового засобу радіаційної фармакології в 1986 році йому була присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки. Він нагороджений

Почесною Грамотою Верховної Ради УРСР (1986 р.), орденом «За розбудову освіти» (2006 р.), знаком «За наукові досягнення» Міністерства освіти і науки України (2007 р.), почесною відзнакою «За духовне відродження нації» (2008 р.) Асоціації навчальних закладів України приватної форми власності. Віктор Андрійович Туманов – лауреат нагород Ярослава Мудрого (2002 р.) та Святого Володимира в галузі науки і техніки (2011 р.) Академії наук ВШ України.

Колеги та учні збережуть світлу пам'ять про Віктора Андрійовича Туманова, шанованого вченого-фармаколога, учителя багатьох поколінь медиків, громадського діяча!

*ВГО «Асоціація фармакологів
України»*

*ДУ «Інститут фармакології та
токсикології НАМН України»*

*Редакційна колегія журналу
«Фармакологія та лікарська
токсикологія»*